

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. rugsėjo 4 d. Nr. 21RE4-85 (AG4-68/19-2023)

Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Astos Povilonienės (pranešėja), Sigitos Šimbelytės ir Vestos Šliogerytės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

viešame Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos E. R. skundą atsakovei Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja skundu Komisijos prašė panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – ir atsakovė, ir VMI) 2023-06-19 Nurodymą nurašyti mokestinę nepriemoką iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) Nr. (23.31-08) 467-109680 (toliau – 2023-06-19 Sprendimas).

Paaikino, kad VMI 2023-06-19 Sprendimu nurodė nurašyti mokestinę nepriemoką 271,02 Eur iš pareiškėjos kredito, mokėjimo ir kitų sąskaitų (sąskaitos); šią sumą sudaro nekilnojamo turto mokestis 256,99 Eur ir delspinigiai 14,03 Eur; šis 2023-06-19 Sprendimas pareiškėjai įteiktas 2023-06-20, todėl apskundimui numatytas terminas nepraleistas.

Pareiškėjos teigimu, 2023-06-19 Sprendimas turi būti panaikintas, kadangi mokestinę nepriemoką pareiškėjos prašymu už ją sumokėjo kitas asmuo. Pasak pareiškėjos, nepriemokos nebūtų, jei antstolis D. K. neblokėtų pareiškėjos sąskaitos, į kurią ji gauna pensiją ir darbo užmokestį; pareiškėjos atsiskaitomąją sąskaitą antstolis blokuoja virš 10 metų, nors pensijų fondas ir pareiškėjos darbovietė perveda jam pinigus; iš šių pinigų jis nė vieno cento nepadengė įsiskolinimo vykdomoje byloje, pinigus tiesiog pasisavina jau virš 10 metų ir nepalieka pareiškėjai pinigų pragyvenimui, nes vien komunaliniai mokesčiai žymiai viršija sumą, kurią jis pareiškėjai leidžia pasiimti, todėl ji nuolat priversta skolintis, kad išgyventų (b. l. 3-4).

Atsakovė atsiliepiu į skundą prašo pareiškėjos skundą atmesti, kaip nepagrįstą ir bylą nutraukti.

Atsakovė nurodė, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 105 str. 1 d. 1 p., VMI įgyja teisę priverstinai išieškoti mokestinę nepriemoką, jei mokesčių mokėtojas nesumoka mokesčio ir su juo susijusių sumų, nurodytų mokesčių administratoriaus raginime. Teisė išieškoti mokestinę nepriemoką įgyjama kitą dieną po to, kai pasibaigia raginime geruoju sumokėti mokestį ir su juo susijusias sumas nurodytas terminas (MAĮ 105 str. 2 d.); MAĮ 106 str. 1 d. 1 p. numatyta VMI teisė mokestinę nepriemoką priverstinai išieškoti duodant kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigai nurodymą nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų).

Atsakovės teigimu, pareiškėjai buvo įteiktas pranešimas per 14 dienų sumokėti mokestinę nepriemoką VMI; pareiškėja per pranešime nurodytą laikotarpį mokestinės nepriemokos VMI

nesumokėjo, todėl VMI įgijo teisę priverstinai išieškoti mokestinę nepriemoką ir šia teise pasinaudojo priimdama 2023-06-19 Sprendimą.

Pasak atsakovės, skundžiamame 2023-06-19 Sprendime nurodyti teisės aktai, kuriais remiantis jis priimtas, nurodytos prievolės, kurios yra išieškomos, todėl laikytina, kad jis atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 str. įtvirtintus reikalavimus ir yra teisėtas bei pagrįstas.

Dėl pareiškėjos skunde nurodyto pagrindo, kad 2023-06-19 Sprendimas yra įvykdytas, t. y. jog mokestinę nepriemoką už pareiškėją jos prašymu sumokėjo kitas asmuo, atsakovė pažymėjo, kad gavus pareiškėjos prievolį, dėl kurių buvo priimtas 2023-06-19 Sprendimas, įvykdymą, 2023-06-19 Sprendimas buvo panaikintas VMI 2023-07-18 sprendimu Nr. (23.31-08) 467-158777, todėl atsižvelgiant į tai, kad neliko ginčo dalyko šioje byloje, pareiškėjos skundas turi būti atmestas ir byla nutraukta (b. l. 20-22).

Skundas atmestinas.

Bylos rašytiniais duomenimis nustatyta, kad VMI, vadovaudamasi MAĮ 33 str. 8 p., 105 str. ir 106 str. 1 d. 1 p., priėmė 2023-06-19 Sprendimą, kuriame nurodė nurašyti mokestinę nepriemoką (bendra suma 271,02 Eur) iš pareiškėjos bankuose esančių sąskaitų (b. l. 5, 25).

Pareiškėja skundu Komisijos prašė panaikinti šį 2023-06-19 Sprendimą (b. l. 3).

VMI 2023-07-18 sprendimu Nr. (23.31-08) 467-158777 „Pripažinti netekusiu galios nurodymą nurašyti mokestinę nepriemoką iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų)“ (toliau – 2023-07-18 Sprendimas), vadovaudamasi MAĮ 112 str. 1d., nusprendė pripažinti netekusiu galios 2023-06-19 Sprendimą (b. l. 28).

Byloje ginčas kilo dėl VMI 2023-06-19 Sprendimo, kuriuo buvo priimtas nurodymas nurašyti 271,02 Eur mokestinę nepriemoką iš pareiškėjos bankuose esančių sąskaitų, teisėtumo (b. l. 5, 25).

Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 6 str. nustato, kad į Lietuvos administracinių ginčų komisiją ar jos teritorinį padalinį jų kompetencijai priskirtais klausimais turi teisę kreiptis asmenys, manantys, kad jų teisės yra pažeistos. Pagal IAGNTĮ 2 str. 1 d. nuostatas, Lietuvos administracinių ginčų komisija ir jos teritoriniai padaliniai nagrinėja skundus dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, į kurio formuojamą praktiką atsižvelgiama ir Komisijos veikloje, ne kartą yra išaiškinęs, jog nagrinėjant bylą nustačius, jog besikreipęs teisminės gynybos asmuo neturėjo materialiosios reikalavimo teisės arba tokia teisė išnyko, ši aplinkybė yra reikšminga teismui priimant byloje atitinkamą procesinį sprendimą dėl bylos baigties. Išvada, jog skundžiamas aktas ar veiksmas (neveikimas) nesukelia asmeniui teisinių pasekmių, savo esme yra materialinio teisinio pobūdžio išvada, ji reiškia, jog atitinkamas aktas ar veiksmas (neveikimas) neturi įtakos asmens materialinėms teisėms ar pareigomis, o konstatavimas, jog skundžiamas aktas ar veiksmas (neveikimas) neturi įtakos asmens materialinėms teisėms ar pareigomis, kartu reiškia ir konstatavimą, kad jokios asmens materialinės teisės nebuvo pažeistos (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017-08-09 nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-635-492/2017*). Viešojo administravimo subjektui pačiam pašalinus trukdžius dėl ginčijamos teisės realizavimo, teismas nebeturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo priimti sprendimą, kuriuo būtų tik patvirtinta pareiškėjo ginčijama teisė ar įstatymų saugomas interesas (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014-11-03 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸²²-1279/2014*). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra konstatavęs, kad ginčo administracinėje byloje dalyku gali būti tik toks viešojo administravimo subjekto priimtas administracinis aktas, kuris atitinkamiems asmenims nustato tam tikras teises ar pareigas, sukelia teises pasekmes. Dėl to administracinių teismų kompetencijai nepriskirtinas nagrinėjimas prašymų, kuriais siekiama ne pažeistų teisių (interesų) apgynimo, o tik tam tikrą juridinę reikšmę turinčių aplinkybių ar faktų konstatavimo (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015-09-16 nutartis administracinėje byloje Nr. AS-1062-552/2015*).

Bylos duomenys tvirtina, kad pareiškėja skundą Komisijai padavė dėl VMI 2023-06-19 Sprendimo, kuriuo buvo priimtas nurodymas nurašyti 271,02 Eur mokestinę nepriemoką iš pareiškėjos bankuose esančių sąskaitų ir suformulavo reikalavimą šį 2023-06-19 Sprendimą panaikinti. Pasirengimo bylos nagrinėjimui metu VMI priėmė 2023-07-18 Sprendimą, kuriuo pripažino netekusiu galios skundžiamą 2023-06-19 Sprendimą. Tai reiškia, kad pareiškėjos skunde Komisijai suformuluotas reikalavimas jau yra patenkintas pačios VMI, todėl tenkinti skundo pareiškėjos pageidaujamu būdu panaikinant skundžiamą 2023-06-19 Sprendimą, kuris pareiškėjai jau nebesukelia teisinių pasekmių ir yra negaliojantis, nebėra teisinio pagrindo.

Aptartų aplinkybių pagrindu daroma išvada, kad skundžiamas 2023-06-19 Sprendimas nebesukelia pareiškėjai teisinių pasekmių – skundo tenkinimo atveju pareiškėjos teisinė padėtis nepasikeistų. Taigi, atsakovei panaikinus skundžiamą 2023-06-19 Sprendimą, išnyko ginčo dalykas.

Administracinių teismų praktikoje laikomasi pozicijos, kad išnykus ginčo dalykui skundo reikalavimas yra atmestinas, o su šiuo reikalavimu susijusių argumentų bei motyvų vertinimas teisiškai yra nereikšmingas (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021-03-17 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2022-968/2021*).

Įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes, teisinį reguliavimą bei teisminę praktiką, Komisija konstatuoja, kad neturi teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjos skundo reikalavimo panaikinti VMI 2023-06-19 Sprendimą, todėl skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 str. 4 d., 7 d., 19 str., 20 str. 1 d. 1 p. ir 22 str., Komisija

n u s p r e n d ž i a:

atmesti pareiškėjos E. R. skundą kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos narės

Asta Povilonienė

Sigita Šimbelytė